

Motion till riksdagen
2005/06:Ub481

av Ulf Nilsson m.fl. (fp)

Budget för utgiftsområde 15
Studiestöd och utgiftsområde 16
Utbildning och universitetsforskning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att anslag 25:9 Bidrag till personalförstärkning i förskola och 25:10 Bidrag till personalförstärkning i skola och fritidshem skall användas för att anställa behöriga förskollärare och lärare.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skapa en nationell skolinspektion.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avveckla Myndigheten för skolutveckling.
4. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 15 Studiestöd för budgetåret 2006 enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag (tkr)	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringens förslag (tkr)
25:2 Studiemedel m.m.	11 791 900	-526 000
25:4 Rekryteringsbidrag	1 641 800	-1 641 000
25:7 Bidrag till vissa organisationer m.m.	63 400	-40 000
Summa	22 130 500	-2 207 000

5. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för budgetåret 2006 enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag (tkr)	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringens förslag (tkr)
25:1 Statens skolverk	302 200	-200 000
25:2 Myndigheten för skolutveckling	95 700	-95 000

Fel! Okänt namn på

Anslag	Regeringens förslag (tkr)	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringens förslag (tkr)
25:3 Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg	379 900	-250 000
25:8 Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.	3 660 000	-900 000
25:13 Nationellt centrum för flexibelt lärande	100 200	-35 000
25:15 Bidrag till vissa organisationer för uppsökande verksamhet	49 700	-49 000
25:16 Statligt stöd för utbildning av vuxna	1 781 300	-600 000
25:18 Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning (KY)	929 400	+500 000
25:77 Högskoleverket	147 800	+41 000
25:82 Myndigheten för Sveriges nätniversitet	73 300	-41 000
Nej till de nya platser i högskolan som regeringen föreslår	1 100 000	-1 100 000
NYTT ANSLAG	0	+200 000
Nationell skolinspektion		
NYTT ANSLAG	0	+200 000
Kvalitetsförstärkning i allmän förskola		
NYTT ANSLAG	0	+1 000 000
Fortbildning av obehöriga lärare, utbildning av speciallärare m.m.		
NYTT ANSLAG	0	+70 000
Kompletterande utbildning för invandrade akademiker		
NYTT ANSLAG	0	+1 000 000
Kvalitetshöjning i befintliga platser i högskolan		
NYTT ANSLAG	0	+200 000
Universitetsforskning		
NYTT ANSLAG	0	+200 000
Uppbyggnad av ett "elituniversitet"		
NYTT ANSLAG	0	+50 000
Försöksverksamhet med gymnasiala lärlingsutbildningar		
Summa	43 559 100	+191 000

Motivering

I denna motion beskrivs Folkpartiet liberalernas ekonomiska överväganden för utbildningsområdet kortfattat. För närmare motivering, se motionerna 2005/06:Ub344 En liberal politik för grundskolan, 2005/06:Ub343 En liberal politik för gymnasieskolan, 2005/06:Ub255 En liberal politik för förskolan och barnomsorgen, 2005/06:Ub346 Forskning av hög kvalitet, 2005/06:Ub383 En liberal politik för vuxenutbildningen, 2005/06:Ub345 Läraryrket, 2005/06:Ub347 Högskola med hög kvalitet och 2005/06:Fö255 Bättre villkor för studenter.

Studiemedlet höjs

Folkpartiet anser att studenterna under en lång tid har fått stå tillbaka ekonomiskt genom att värdet av studiemedlen urholkats med 40 procent de senaste 15 åren. Vi anser att det nu är dags för en kraftigare höjning, och höjer därför totalbeloppet med 400 kr per månad.

Rekryteringsbidraget avskaffas

Folkpartiet anser att det är orättvist att personer som är över 25 år och redan gjort sitt inträde på arbetsmarknaden, ska gynnas i studiemedelssystemet. Vi motsätter oss därför det rekryteringsbidrag som riktas till denna grupp.

Färre studerande med studiemedel

Genom att Folkpartiet säger nej till den utbyggnad av högskolan med ca 15 000 nya platser som regeringen föreslår minskar efterfrågan på studiebidrag med 494 miljoner kronor. Färre platser vid vuxenutbildningen minskar efterfrågan på studiemedel med 578 miljoner kronor. Fler platser vid kvalificerad yrkesutbildning ökar efterfrågan på studiemedel med 316 miljoner kronor. De justeringar av studiemedelnivåerna som Folkpartiet föreslår innebär en kostnadsökning med 230 miljoner kronor. Sammantaget minskar utgifterna för studiemedel med 526 miljoner kronor.

En nationell skolinspektion skapas

En nationell skolinspektion bör tillskapas, vars ansvarsområde ska vara tillsyn och utvärdering av skolväsendet. Medel kan därför tas från Skolverket.

Fel! Okänt namn på

Myndigheten för skolutveckling läggs ned

Folkpartiet anser att Myndigheten för skolutveckling kan läggas ned, eftersom skolutveckling ska ske på lokal nivå med stöd av universitet och högskolor. Av samma skäl kan anslagen för skolutveckling minska.

Bidrag endast för att anställa behöriga lärare

Folkpartiet anser att de bidrag som i dag betalas ut till ”personalförstärkning-ar” i skola och fritidshem har bidragit till att höja andelen obehöriga lärare och fritidspedagoger. När nu bidraget också ska gälla förskolan, är det särskilt viktigt att det görs klart att kommuner bara ska tilldelas bidraget om de anställer behöriga lärare, fritidspedagoger och förskollärare. Förskolan har nämligen fått allt svårare att upprätthålla andelen utbildade förskollärare. Den pedagogiska verksamheten blir lidande om personer som saknar rätt utbildning ska vara ansvariga.

Fortbildning av lärare

Folkpartiet vill höja kvaliteten i skolan, bl.a. genom att införa en ”läsa-skrivarekna-garanti” på lågstadiet. Den ska stadga vilket stöd elever som riskerar att inte nå målen har rätt till. För att underlätta införandet av garantin och för att höja kvaliteten i grundskolan överlag anslår Folkpartiet 1 000 miljoner kronor under 2006, lika mycket 2007 och 500 miljoner kronor 2008. Detta anslag ska användas till följande åtgärder:

- Obehöriga lärare ska erbjudas kompletterande utbildning för att bli behöriga.
- Aktiva lärare ska erbjudas fortbildning i sina undervisningsämnen.
- Speciallärarutbildningen ska återinföras. Utbildade speciallärare som nu arbetar med annat ska lockas tillbaka till läraryrket. Staten bör under en tid stödja denna rekrytering.
- Handledning av lärarstuderande. Många lärarutbildningar har svårt att hitta praktikplatser. Därför bör staten ta ett vidgat ansvar för finansieringen av praktiken.

Lägre statligt stöd till utbildning av vuxna

Vuxenutbildningen är ett kommunalt ansvar, men det projekt som tidigare hette Kunskapslyftet har levt vidare i andra former. Folkpartiet anser att resurserna till detta projekt kan dras ned, eftersom det reella behovet inte är så stort. Vuxenutbildningen belastas i dag av studenter som läser trots att de redan har godkända betyg från gymnasiet.

Kvalificerad yrkesutbildning byggs ut

Det finns ett stort behov av personer med kvalificerad yrkesutbildning och Folkpartiet föreslår därför en ökning av resurserna till denna utbildning med 500 miljoner kronor. Det är samtidigt viktigt att problemen inom administrationen löses, så att behoven inom området tillgodoses på bästa sätt.

Komplettering för invandrade akademiker

Personer som har en utbildning från ett utländskt universitet behöver ofta bara en mindre komplettering för att kunna ta ut motsvarande svensk examen. I dag hamnar dock många utländska akademiker i ett moment 22. Folkpartiet liberalerna anslår därför 70 miljoner kronor för att kompletteringsutbildningarna ska kunna komma till stånd.

Nej till regeringens utbyggnad av högskolan

Folkpartiet och Allians för Sverige anser att den snabba utbyggnadstakten av högskolan har inneburit sänkt kvalitet i högskolan. Vi säger därför nej till regeringens föreslagna utbyggnad.

Kvalitetsförstärkning i befintlig grundutbildning

Högskolan har byggts ut så kraftigt på senare år, att kvaliteten blivit lidande. Lärartätheten behöver öka, så att lärarna ges mer tid för både undervisning och forskning. Folkpartiet anslår därför 1 000 miljoner kronor för att höja kvaliteten vid de platser som redan finns i högskolan.

Borgerlig satsning på forskning

Folkpartiet och Allians för Sverige är överens om att forskningen är nyckeln till en framgångsrik utveckling för vårt land. Därför har Moderaterna, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet enats om en satsning på forskning utöver regeringens anslag med 200 miljoner kronor 2006.

Uppbyggnad av ett elituniversitet

I turbokapitalismens tid konkurrerar Sverige med länder som har betydligt starkare tillväxt. Länder som Kina och Indien konkurrerar med billig arbetskraft. Om Sverige ska kunna stå sig i konkurrensen måste vi satsa på utbildning och flit. Folkpartiet anser att hela det svenska utbildningsväsendet skulle vinna på att ett "elituniversitet" av internationell klass successivt byggs upp i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Försök med lärlingsutbildningar

Gymnasieungdomar är dåligt förberedda för yrkeslivet i dag. Folkpartiet vill därför starta ny företagsanknuten lärlingsutbildning. Vi anslår 50 miljoner kronor för att genomföra en försöksverksamhet.

Folkpartiets förslag till anslag för 2007 och 2008

Utgiftsområde 15, tusental kronor:

Anslag	Regeringens förslag för 2007	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringen	Regeringens förslag för 2008	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringen
25:2 Studiemedel	12 255 200	-526 000	12 421 700	-526 000
25:4 Rekryteringsbidrag	1 659 300	-1 659 000	1 617 900	-1 617 000
25:7 Bidrag till vissa org. m.m.	63 400	-40 000	63 400	-40 000
Summa	22 535 700	-2 225 000	23 232 500	-2 183 000

Utgiftsområde 16, tusental kronor:

Anslag	Regeringens förslag för 2007	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringen	Regeringens förslag för 2008	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringen
25:1 Statens skolverk	307 300	-200 000	313 000	-200 000
25:2 Myndigheten för skolutveckling	97 200	-97 000	98 900	-98 000
25:3 Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg	395 300	-250 000	243 000	-200 000
25:8 Maxtaxa i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg m.m.	3 660 000	-900 000	3 660 000	-900 000
25:13 Nationellt centrum för flexibelt lärande	102 000	-35 000	104 000	-35 000
25:15 Bidrag till vissa organisationer för uppsökande verksamhet	49 700	-49 000	49 700	-49 000
25:16 Statligt stöd för utbildning av vuxna	1 847 200	-600 000	1 917 400	-600 000
25:18 Bidrag till kvalificerad yrkesut-	916 800	+500 000	865 600	+500 000

Fel! Okänt namn på

Anslag	Regeringens förslag för 2007	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringen	Regeringens förslag för 2008	Folkpartiets förändringar i förhållande till regeringen
bildning (KY)				
25:77 Högskoleverket	160 600	+41 000	163 600	+41 000
25:82 Myndigheten för Sveriges nätniversitet	64 600	-41 000	66 100	-41 000
Nej till till de nya platser i högskolan som regeringen föreslår	1 300 000	-1 300 000	1 300 000	-1 300 000
NYTT ANSLAG	0	+200 000	0	+200 000
Nationell skolinspektion				
NYTT ANSLAG	0	+200 000	0	+200 000
Kvalitetsförstärkning i allmän förskola				
NYTT ANSLAG	0	+1 000 000	0	+500 000
Fortbildning av obehöriga lärare, utbildning av speciallärare m.m.				
NYTT ANSLAG	0	+70 000	0	+70 000
Kompletterande utbildning för invandrade akademiker				
NYTT ANSLAG	0	+1 000 000	0	+1 000 000
Kvalitetshöjning i befintliga platser i högskolan				
NYTT ANSLAG	0	+300 000	0	+400 000
Universitetsforskning				
NYTT ANSLAG	0	+300 000	0	+400 000
Uppbyggnad av ett "elituniversitet"				
NYTT ANSLAG	0	+100 000	0	+50 000
Försöksverksamhet med gymnasiala lärlingsutbildningar				
Summa	43 397 400	+239 000	42 219 900	-62 000

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2005

Ulf Nilsson (fp)

Ana Maria Narti (fp)

Marita Aronson (fp)

Christer Nylander (fp)

Axel Darvik (fp)

Anita Brodén (fp)